

Олег Шагала

Християнин. У сучасному світі це слово інтерпретують неоднозначно: від зневажливого похитування головами, до захопленого наслідування. Хтось з радістю визнає й ідентифікує себе з християнством, інші ж намагаються в різний спосіб уникати по відношенню до себе застосування цього слова, а ще інші ніби й не соромляться визнати себе християнами, проте їхнє життя явно не відповідає їхній назві. Якщо спробуємо зробити мінімально короткий аналіз нібито духовного життя пересічного християнина, то помітимо, що часто його взагалі немає, а в кращому випадку воно є несвідомо (можливо в когось свідомо) обмеженим, паралізованим. Розгляньмо ставлення більшості до фундаментальних підвалин, на яких мала б триматися фортеця душі.

Святе Письмо для багатьох стало до такої міри «сакральною» книгою, що ми боїмося її відкрити і зазірнути вглиб. Гадаю, якщо б хтось у робочому колективі чи товаристві друзів сказав, що практикує читання Святого Письма, то його б «перехрестили» або на баптиста, або на Свідка Єгови думаючи, що це сфера лише їхньої діяльності. Хвилюючись за статус свого «я», багато воліють взагалі не доторкатися до Писання і бути, як всі – «нормальним». Цікаво, чому вже у цьому християни відрізняються від тих же «баптистів»? Може, тому, що вони не лише іменують себе «баптистами», але живуть згідно зі своєю приналежністю, а ми соромимося робити те, що повинні.

Людина, як суспільна істота, живе і розвивається у річищі певної епохи і наражається на небезпеку згубного її впливу. Так сатанинський лібералізм проник в мислення людини і невпинно бомбардує її свідомість нестримним потоком голосних пропозицій створити рай на землі вже тут, самим, без Бога. Час вседозволеності та людського «я» як визначального критерія щасливого життя паразитує у світі. Гріх під маскою добра чинить все можливе, щоб спотворити християнство і його представників. Християнство, будучи в таких надскладних умовах, в людських очах виглядає пережитком минулого, вірою дідусів і бабусь, інерцією традиції предків замість того, щоб бути «живою вірою живих християн». Починаючи від другої половини ХХ ст., християнський світ позначений сильними впливами секуляризації, що спричинило відхід християн від віри. Хоча

несправедливо було б покласти провину виключно на зовнішні впливи, варто шукати причину глибше, всередині людини.

Духовне життя християнина розпочинається зі Святої Тайни Хрещення і в багатьох воно завершується на цьому ж початковому етапі. Можливо, дехто пам'ятає, що був охрещений, але з плином часу Господь і все, що з Ним пов'язане, стає на маргінесі їх життя. Вони не бачать сенсу ходити до храму. Але стоп! Хтось може заперечно кивнути головою і сказати: «Я вірю в Бога в серці, молюся в душі та й не вбив нікого і ...». Здебільшого такими «аргументами» номінальні християни заспокоюють і виправдовують себе. Для цієї когорти християн, християнство не є пристосованим до умов життя. Їм здається, що бути справжнім християнином означає кількагодинно стояти в храмі, а також асоціюється із зовнішніми заборонами та приписами: того не можна, цього не роби. Для них це немов обмеження свободи. Тому краще жити як всі «нормальні» люди намагаючись взяти від життя все, що тільки приносить задоволення, бо «живемо один раз», а на схилі літ, можливо, й спробую послужити Богу і віддам Йому цю частину життя, як недопиту каву. Це класичний приклад номінального християнина. Тобто він є лише формальним носієм назви і не більше. Його християнство обмежується виключно назвою.

У подібному, а може, й гіршому стані перебувають християни, які ходять до Церкви у свята чи навіть щонеділі і вертаються до своїх домівок з полегшеним відчуттям виконаного обов'язку. Саме лиш ходіння до храму не спасає, адже лампочка також постійно знаходиться у храмі, але вона не спасеться. Звісно, це жарт, але в ньому є неабиякий сенс.

На очах у людей вони ніби виглядають щирими християнами, хоча це не так, оскільки спосіб їх життя є далеко не євангельським, адже слухаючи з амвону Божі слова, не втілюють їх у життя, бо гадають, що це щось захмарне, нереальне для втілення або зовсім не стосується їх. У книзі Одкровення йдеться про такий стан і неминучий вирок: «Я знаю діла твої, що ти не холодний, ані гарячий. Якби то холодний чи гарячий ти був! А що ти літеплий, і ні гарячий, ані холодний, то виплюну тебе з Своїх уст...» (Одкр 3, 15-16). Не існує третього стану: або ми з Богом, або без Нього, або ми живемо у гріху, або мертві для гріха й живемо для Бога. Яка користь з такого християнина, який не приносить плоду? Не забуваймо, що чекає безплідну смоківницю (пор. Мр 11, 13-14; 20-21). Зовнішнє, формальне виконання Божих настанов без внутрішньої, глибшої застанови неминуче приведе до трагічних наслідків для людини. Це безглузда мандрівка до безглузлого кінця.

Думаю, що побачивши традиційного представника певної релігії, більшість одразу ж впізнає його приналежність чи то до мусульманства, чи буддизму. А чи зможемо ми ідентифікувати людей, які є християнами? Чи зможемо ми їх розгледіти серед світу

цього? Складно відповісти, оскільки спосіб життя християн зовсім не відповідає християнству. Це не означає, що ми повинні одягатися в якийсь спеціальний одяг або носити якусь символічну біжутерію, але повинні свідчити про Христа своїм життям. Постава особи християнина – найкраща й найдієвіша проповідь. Свідчити про Христа можна безкорисливими вчинками, вмінням прощати, пройти не одну верству, а дві, дати тому, хто просить (пор. Мт 5, 41-42), а найголовніше – вмінням любити, бо каже Христос: «З того усі спізнають, що мої ви учні, коли любов взаємну будете мати» (Йо 13, 35). Любов – це найвища цінність, яка характеризує сутність християнства. Про християнську любов можна писати величезну кількість праць, не висвітливши її у цілості, бо вона невичерпна, але для кожної свідомої людини повинно бути зрозуміло, що любов – це готовність віддати життя за ближнього (Пор. Йо 15,13). Вмирати за ближнього можна щоденно, віддаючи йому себе. Євангельська проповідь – це лише заклик, а не примус, оскільки це було б насильство. «Якщо хто хоче йти за мною, – каже Христос, – хай зречеться себе самого візьме хрест свій і йде слідом за мною» (Мт 16,24). Так, саме хто хоче, бо неможливо збудувати щось на примусовій основі. Чи можна комусь нав'язати християнське вчення? Чи можна примусити робити те, що не хочеш? Звісно ж, ні. Кожна людина вільна і діє відповідно до своєї даної Богом свободи. Тільки ті, хто слідує за Христом, можуть називатися справжніми християнами. Немає значення кількість, але якість. Бути справжнім християнином – це вибір особи, який ми робимо щомиті. З найменших і, на перший погляд, нікому не примітних дрібниць починається духовність особи християнина.

На сьогоднішній час гостро стоїть питання т.зв. нової євангелізації чи реєвангелізації. Про що йдеться? Папа Франциск у апостольському повчанні «Радість Євангелія» (Evangelii Gaudium) наголошує на потребі нової євангелізації, яка скерована до трьох категорій:

1) Віруючих, які регулярно беруть активну участь у житті Спільноти і збираються в день Господній, щоб живитися його Словом і Хлібом життя вічного. До цієї групи слід віднести також тих, які зберігають сильну і щиру віру й у різний спосіб її виражають, хоч і не часто беруть участь у богослужбовому житті Церкви. Саме тут священнослужителі повинні допомогти їм у їх духовному зрості та дозріванні.

2) Охрещених людей, життя яких не відображає вимог Хрещення, які не досвідчують радості вірити. Звідси і завдання Церкви – повернути їм радість віри і бажання жити так, як заповідав Христос.

3) Тих, які не знають Христа або завжди Його відкидали. Звіщати Євангеліє для цих людей є справою не тільки Церкви, але й кожного християнина .
Нова євангелізація має на меті повернути динамізм віри в життя Церкви.

В будь-якому випадку пам`ятаймо, що не позиція страуса, який зариває голову в пісок, врятує нас від світу пристрастей, які охоплюють нас, а чесний погляд на себе самого, на власні мізерні сили відкриє усвідомлення своєї немічності і допоможе звернути погляд на Господа.

Слід збагнути одну важливу річ. Наше земне життя є періодом дозрівання до Царства Божого. Це можна порівняти до лялечки, яка знаходиться в оболонці доти, доки не буде готовою стати повноцінним метеликом, здатним до польоту. Чи будемо готовими ми до такого спасенного кінця? Все залежить тільки від нас.ÂÂÂÂ

Олег ШАГАЛА. Душе моя! Вставай, чому спиш// СЛОВО № 2 (70) 2017